

DOWN

AUSTRALISKA NYZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 4 / 2020

**THE ROO & ELK
I STOCKHOLM**

**EN ANDRA VÅG
I ADELAIDE**

**TANKAR INFÖR
RESAN TILL
NYA ZEELAND**

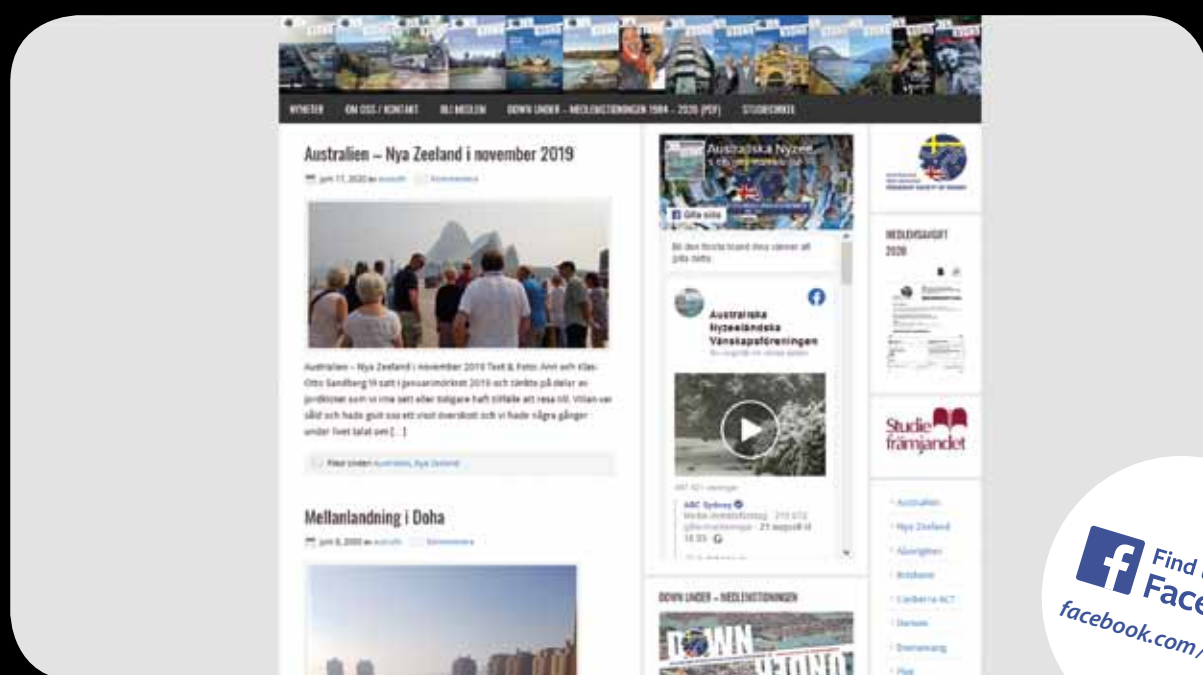
**IT'S THE SEASON
TO BE JOLLY,
*julstämning i Australien***

**NYA ZEELAND HYLLAS
FÖR SIN HANTERING
AV COVID-19**

*Australien - En grön framtidsmarknad för Sverige / Är du en viking?
Amiens Hjältar / En resa från Cairns till Melbourne på tre veckor*

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem

**I AUSTRALISKA NYZEELÄNSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN**

Medlemsavgift 200:- kalenderår.

I medlemsavgiften ingår bland annat fyra nummer av Down Under.

Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2.

Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Året 2020 närmar sig sitt slut och även om covid-19 har sitt ursprung i 2019 så blev det 2020 som pandemin slog till med full kraft. 2020 blir ett år det kommer att talas om i framtida historieböcker. Positiva nyheter som når oss i början av december är att staten Victoria utropar sig som coronafritt. Även Nya Zeeland har i skrivande stund fått bukt med pandemin och har inga nya fall av covid-19 registrerade. På nyheterna meddelas att vaccin kommer i början av 2021 så kanske ser vi ljuset i tunneln även om det kommer att dröja innan vi kan förverkliga våra drömmar om socialt umgänge och resor.

Föreningen hoppas att du som medlem vill fortsätta att vara medlem år 2021. Vi tar även tacksamt emot tips på aktiviteter och innehåll i vår medlemstidning.

I det här numret skriver *Tina Bergqvist* om den andra vågen av covid-19 i Adelaide. *Åsa Duffy* berättar om hur Nya Zeeland agerat under pandemin. Undertecknad har varit på besök på den australiska puben *The Roo and Elk* som ni kan läsa mer om längre fram. *Csaba Bene Perlenberg* från Australienbloggen har bidragit med en artikel om Australien - En grön framtidsmarknad. *Eva Floberg* tar oss med på en resa från Cairns till Melbourne. *Malin Boman* skriver om julstämningen i Australien. *Birgitta Eriksson* minns sina australienresor. *Margot Garmelius* tipsar om vad man ska tänka på inför resan till Nya Zeeland. Detta är något av innehållet i nr 4 2020.

Avslutningsvis vill jag önska er all en riktigt

God Jul och Gott Nytt År!

Lars Wallin
Chefredaktör

INNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

6 NYA ZEELAND HAR
"EFFEKTIVT ELIMINERAT"
CORONAVIRUSET

7 AUSTRALIEN - EN GRÖN
FRAMTIDSMARKNAD
FÖR SVERIGE

7 ÄR DU EN VIKING?

NYHETER 10

THE ROO & ELK 11

AMIENS HJÄLTAR 12

TANKAR INFÖR EN RESA 13

EN RESA FRÅN CAIRNS TILL
MELBOURNE PÅ TRE VECKOR 16

BLI MEDLEM 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyazeeland.se

REDAKTION

Chefredaktör: Lars Wallin
lars.wallin@australien-nyazeeland.se
+46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@australien-nyazeeland.se
+46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@australien-nyazeeland.se
+46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida: New Zealand, Auckland
Foto: Dan Freeman on Unsplash

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch har ordet

Då Vänskapsföreningen formellt bildades den 13 april 2002 antogs följande att-satser beträffande föreningens ändamål:

- 1) att medverka till att bygga ut de sociala, kulturella, idrottsliga, historiska, förvärvs- och utbildningsmässiga förbindelserna mellan Sverige och Australien/Nya Zeeland
- 2) att skapa personliga kontakter bland annat genom besök, utbytestjänstgöring, praktik och studier
- 3) att främja erbjudanden till medlemmarna
- 4) att arrangera föredrag och kulturella arrangemang samt utge och förmedla information som orienterar om sociala, kulturella, idrottsliga, historiska, förvärvs- och utbildningsmässiga förhållanden i respektive land
- 5) att söka samarbete/samverkan med offentliga myndigheter, nätverk och organisationer som arbetar med liknande ändamål

Stadgarna reviderades 2008 och 2011, men ändamålsparagrafen behölls. En hel del har förändrats i världen sedan 2002 och frågan är hur relevanta de fem att-satserna är i dagens läge. De två första att-satserna har vi inte lagt ner så mycket tid på. År 2012 gick vi ut med ett erbjudande till medlemmarna om resor till Australien för att delta i deras Vasalopp, göra en resa längs Great Ocean Road, besöka aboriginerna i Arnhem Land, se på australisk fotboll i Melbourne och besöka vingårdar i Victoria, men det fanns inte tillräckligt intresse för att genomföra de planerade resorna. När det gäller studier organiserade vi ett möte i Lund för att informera studenter om möjligheten att studera i Australien och publicerade även en artikel i Down Under om detta. Vi hade också det vi kallade ambassadörer i Australien (till slutet av 2015) och Nya Zeeland (till mitten av 2019) med uppgift att 1) marknadsföra Vänskapsföreningen genom kontakter med olika lokala organisationer, 2) bidra med nyheter och inlägg till Vänskapsföreningens nyhetsbrev, 3) arbeta fram medlemsförmåner till medlemmarna och 4) finnas tillgängliga som kontaktpersoner för medlemmarna i olika praktiska frågor. Styrelsen har också engagerat sig i att verka för att tillhandahålla olika medlemsförmåner, till exempel rabatt på Kilroy Travels, Australienresor, My Planet, Backpackingboken och Stora Australienmanualen. De senaste åren har det dock varit svårare att förhandla sig till medlemsförmåner. Den fjärde att-satsen har vi under åren ägnat mest tid åt. Jubileumsfirandet förra året i Göteborg med underhållning av Chris Bailey lockade många medlemmar och blev mycket uppskattat. Genom åren har vi arrangerat många föredrag om våra destinationsländer från Luleå i norr till Ystad i söder. I år har vi dock på grund av coronapandemin inte haft några arrangemang. Nyhetsbevakningen har vi skött via Down Under, Medlemsnytt och vår hemsida. Beträffande den femte att-satsen kan konstateras att det nordiska

erfarenhetsutbytet och samarbetet upphörde i och med upplösningen av World Association of Friendship Societies och att vänskapsföreningarna i de andra skandinaviska länderna har lagts ner. Vi har ett bra samarbete med Australiens ambassad i Stockholm och deltar i de evenemang vi blir inbjudna till. Ambassadören Gerald Thomson träffade Vänskapsföreningens medlemmar i Lund 2015 och hans efterträdare Jonathan Kenna deltog i en föreläsning i vår regi i Lund 2017.

Då den skandinaviska paraplyorganisationen World Association of Friendship Societies lades ner, blev de nationella förbunden helt självständiga från och med den 1 januari 2011. Samma år startades vår tidskrift Down Under och utkom med två nummer. Därefter har den utkommit med fyra nummer per år. På grund av ekonomiska skäl övervägde styrelsen att endast ge ut tre nummer av Down Under nästa år. Att gå ner från fyra nummer till tre nummer innebär emellertid att tidskriften inte uppfyller villkoren för att vara en periodiskt utkommande tidskrift och därmed inte längre villkoren för momsbefrielse. Att minska utgivningsfrekvensen skulle således inte medföra några större ekonomiska besparingar. Vi kommer alltså att även nästa år publicera fyra nummer av Down Under.

Som ett komplement till Down Under beslutade styrelsen 2011 att ge ut nyhetsbrevet Medlemsnytt en gång per månad. Debutåret 2011 utkom dock endast två nummer varför styrelsen beslutade att ge ut fyra nummer per år med publicering mellan utgivningarna av Down Under för att tillhandahålla nyheter på ett kontinuerligt sätt. Detta har också skett med undantag för 2019 då endast tre nummer av Medlemsnytt kom ut. Det fjärde numret av Medlemsnytt utkom den 9 november i år och blev därmed det sista. Styrelsen beslutade vid årets sista sammanträde att hädanefter kontinuerligt lägga ut nyheter på vår hemsida och på så sätt göra den mer levande.

Vad vill Vänskapsföreningens medlemmar att vi ska göra? Styrelsen tar tacksamt emot förslag, både tips och mera formellt i form av motioner till föreningsstämman, som är planerad att äga rum den 14 februari kl 13.00 i digital form på grund av pågående coronapandemi. Motioner ska vara styrelsen tillhanda senast den 14 januari.

Nu ser vi fram emot ett lugnt julfirande på hemmaplan och hoppas att vi nästa år kan resa till Australien och Nya Zeeland utan att tillbringa 14 dagar i karantän. ★

God Jul och Gott Nytt År!

IT'S THE SEASON TO BE JOLLY

Text & Foto: Malin Boman

Att få till en svensk julstämning när kvällstemperaturerna ligger över tjugograden är ju dömt att misslyckas. Men det ska mycket till för att få australiensarna att ge upp och istället använder de detta till sin fördel och skapar sin egen julatmosfär.

Ifjol då allas liv var som vanligt åkte jag tillsammans med bekanta ut på Christmas Light sightseeing, något som förekommer i alla städer. Dessa välorganiserade event lockar många med en stor summa pengar för den lyckliga vinnaren.

Vi printade ut adresser från arrangörernas hemsida och begav oss ut längs de mörklagda gatorna i jakten på lite julstämning. Det var som om ingen var hemma någonstans, inte en lampa lös någonstans. Men så plötsligt svängde vi in på rätt gata, fullpackad av parkerade bilar och familjer vallfärdandes i en och samma riktning mot ett stort ljussken. Som malen som dras till ljuset strömmade folk in och ut från ett par upplysta trädgårdar. Längst fram vid den första stod skylten som visade att den här trädgården hade fått norra Brisbanes förstapris. Människor i alla åldrar gick sakta igenom denna överväldigande fantasivärld som var så packad av allt, från uppblåsbara jultomtar ur skorstenar till tält omgjorda till igloo. Här var det definitivt inget LAGOM och ur ett svenskt perspektiv inte direkt estetiskt heller. Däremot speglades den australiensiska karaktären väl. Här blandades hej vilt både allt som hör till julen och allt som kan ge ett gott skratt, och varför inte? It's the season to be jolly!

Jag hittade ägarinnan Jane sittandes på en trädgårdsstol vid husgaveln. Hon hälsade glatt på alla som kom fram och tackade för titten. Hennes vuxna dotter sprang fram och tillbaka för att se till att både julmusiken höll igång och att snömaskinen hade tillräckligt med diskmedel för att spruta små bubblor, som med lite fantasi föreställde snö. Några skrattande barn hoppade entusiastiskt fram för att lägga sig på backen och göra änglar mitt på garageinfarten.

Jane berättade att hon gör allt detta för att ge lite julglädje till allmänheten och att allt förvaras i fyra fullpackade skjul under resten av året på baksidan av tomten. För att få allt klart till första december börjar hon dekorera redan i oktober. Många av dekorationerna har hennes familj gjort själva.

Under den stora ljusklädda granen ligger paket av målade frigitlådor, en docka utklädd till ängel och hemmagjorda nötknäckare av stora plastkrukor och avloppsrör. Nallar och isbjörnar under trappan glider på pappkartong som ser ut som is i det blåa ljuset. I en annan trädgård har man använt metervis av vit vadderingsmaterial som snö och satt ett gäng pingviner med toppluvor på den. I en annan syns en julgran gjord av gamla flip-flops och en känguru som spelar cricket. Så istället för att sitta hemma och titta på Kalle Anka för att få upp julstämningen går man här man ur huse för att få sig gott skratt av detta spektakel. ★

NYA ZEELAND HAR "EFFEKTIVT ELIMINERAT" CORONAVIRUSET

Text: Åsa Duffy

Om det finns en ljuspunkt i det globala svaret på pandemin är det säkert Nya Zeeland. Medan regeringar världen över har vacklat om hur man ska reagera har Nya Zeeland satt ett kompromisslöst, vetenskapligt drivet exempel. Som den outsider jag fortfarande är i landet var det intressant att följa hur enkelt alla invånare kom ombord. När nedstängningen av landet var ett faktum var gator och motorvägar tomma, butikerna stängda och alla stannade hemma. Kanske beror det till viss del på att kiwis litar blint på sina ledare. En nyligen genomförd undersökning visade att 87 procent av kiwis stöder regeringens hantering av krisen. När viruset fick sitt stora utbrott i världen i mars reagerade Nya Zeeland omgående. I slutet av mars stängdes hela landet ner och invånarna sattes i hemmakarantän i drygt sex veckor, eftersom antalet coronafall vid den tidpunkten hade passerat 100. Nya Zeeland hyllades av WHO, Världshälsoorganisationen, som även uppmanade andra länder att följa efter och agera på samma sätt. Efter att inte ha haft ett enda fall av covid-19 i 102 dagar utbröt plötsligt ett kluster av smitta i miljonstaden Auckland. Hur kunde det ske? Var kom viruset ifrån när landets gränser är helt stängda? Detta är fortfarande oklart. Landets folkhälsomyndighet meddelade att smittan skulle ha kommit in via fryst mat eller förpackningar från ett företag som skeppar produkter från Australien. Winston Peters, dåvarande vice premiärminister och utrikesminister, avfärdade frysmatskopplingen. Han hade en egen teori. I en intervju med australiska ABC sade han att en pålitlig källa hade berättat att landets karantänsystem på något sätt ska ha misslyckats. Premiärminister Jacinda Ardern kom att utfärda en ny nedstängning av landets största stad Auckland, där alla som hade yrken som inte bedömdes som samhällsviktiga skulle arbeta hemifrån igen. Skolorna stängdes för barn till personer med samhällsviktiga yrken. Dessutom stängde alla offentliga inrättningar, barer, restauranger och företag. Tidigt infördes också en smittspårningsapp som innebär att människor uppmanas att logga in på alla offentliga platser man vistas på, för att kunna nås av kontaktsparare utifrån nya fall av viruset uppstår. I november månad har några enstaka fall upptäckts på karantänhotellen hos personer som har vistats utomlands, men det finns inga smittade ute i samhället. Karantänhotellen som bevakas av civilförsvaret finns på en rad platser i landet och alla som återvänder till Nya Zeeland tvingas följa en strikt 14 dagar lång karantän där två tester utförs innan man får lov att lämna den. Detta gäller även för eventuella turister med den skillnaden att de själva får stå för kostnaden på cirka 20 000 kronor. Till dess resten av världen får viruset under kontroll är Nya Zeeland en ö i mer än en mening och det finns inga planer på att häva karantänhotellen så länge som smittan pågår och till dess att ett vaccin finns att tillgå. Naturligtvis är det en enorm framgång för Nya Zeeland att ha lyckats hålla viruset borta. Men det är en framgång som också kan sägas leda till en potentiell kris för landets ekonomi. Hyllningarna både från utlandet och på Nya Zeeland har varit många när det gäller hur landet har hanterat pandemin, men det finns också en del kritiska röster. De menar att det är ohållbart att utesluta landet från resten av världen och vänta på ett vaccin som kan ta flera år. Turism är en av landets viktigaste branscher och Nya Zeeland förlorar stora pengar i uteblivna inkomster från turism. Enligt bedömare kan Nya Zeeland förlora hela sin turistsektor, eftersom det är

mycket osannolikt att några turister skulle införliva en karantänperiod på två veckor i början av sin semester. Redan i april kritiserades regeringens beslut att införa en strikt läsning för att bromsa spridningen av coronaviruset som alltför hård, vilket skapade gruppen "Plan B", som anser att eliminationsstrategin innebär "skrämmande" begränsningar. Epidemiologen Simon Thornley på universitetet i Auckland driver sajten "Plan B" där han och andra forskare pekar på de stora ekonomiska kostnaderna och att landet är ett exempel på en självisk form av nationalism. Detta har inte fått särskilt mycket gehör och så gott som alla på Nya Zeeland, inklusive politiker i alla läger anser att landet gör det enda rätta. Med stängda gränser, strikt nedstängning av samhället och utförlig testning och smittspårning, har Nya Zeeland hittills bara registrerat 25 dödsfall och 2 000 bekräftade eller sannolika smittfall. Alla dödsfall drabbade äldre personer med underliggande hälsoproblem: tre var i åldern 60–69, sju i åldern 70–79, sju i åldern 80–89 och övriga i åldern 90 eller äldre.

Strategin på Nya Zeeland förlitade sig på

tre typer av åtgärder för att bli av med viruset:

1. Pågående gränskontroller för att hindra COVID-19 från att komma in i landet
2. Nedstängning av landet i ett tidigt skede och fysisk distansering för att stoppa överföringen i samhället
3. Tester, kontaktspårning och karantän.

Nya Zeelands gränser kommer även fortsättningsvis att vara stängda. De som kommer in i landet kommer även i fortsättningen att få sitta i 14-dagars karantän för att man ska vara säker på att smittan inte förs in igen. Regeringen rekommenderar också de egna medborgarna att inte resa utomlands så länge som läget i omvärlden inte har förbättrats. Enligt premiärminister Jacinda Ardern är det viktigaste nu att fortsätta vara på sin vakt så att viruset inte dyker upp igen. Vid sidan om det är nu allt fokus på att få fart på ekonomin. Regeringen har presenterat flera stödpaket den närmsta tiden för att stimulera den inhemska handeln och turistnäringen. Hundratusentals jobb står på spel och prognoser tyder på att ekonomin inte kommer att återhämta sig förrän tidigast 2024. Något som landet har lärt sig under de senaste sex månaderna är att Nya Zeelands exportekonomi, förutom serviceindustrin inom turism och utbildning, är anmärkningsvärt motståndskraftig. Naturligtvis finns det några som säger att vi måste lära oss att leva med detta virus. Det gäller dock inte här på Nya Zeeland och många är av den åsikten att sådana uttalanden enbart handlar om att erkänna kaos och död. Efter att ha kommit tillbaka efter sex månader i Sverige kan jag bara säga att det är en lättnad att kunna leva precis som vanligt igen. Det finns en stor chans att Nya Zeeland har eliminerat viruset men då ska vi komma ihåg att det finns få delar i världen som har möjligheten att göra som här. Vi är en önation med en förhållandevis gles befolkning. Bara i efterhand, när vi analyserar olika länders tillvägagångssätt att hantera pandemin, kommer vi att kunna veta vem som hade rätt strategi. ★

AUSTRALIEN

- En grön framtidsmarknad för Sverige

Text: Csaba Bene Perlenberg

Historiskt webinarium för den svensk-australiska relationen.

Under tisdagsmorgonen den 24 november nåddes en ny milstolpe i den svensk-australiska relationen i form av det allra första gemensamma webinariet mellan Swedish-Australian Chamber of Commerce och Business Council of Europe. Med i panelen fanns flera för australienkännare välbekanta namn och ansikten, däribland båda ambassadörerna för respektive land **Bernard Phillip** och **Henrik Cederin**. Webinariets tema var "Business and investment trends between Australia and Sweden in a post-COVID world", ett ämne som illustrerades väl genom zoom-webinariet då just den digitala kommunikationen och digitala plattformar lyftes fram som en accelererad faktor i pandemins fotspår.

Ett genomgående ämne i diskussionen var risken för ökad protektionism i de internationella handelsmekanismerna, vilket lyftes av bland andra Bernard Phillip som menade att regeringar och politiker kommer att tvingas brottas med avvägningar mellan "good regulator and the risk for protektionism". Australiens ambassadör såg dock ljusglimtar: In Sweden you see a renewed commitment to trade liberalisations. Bernard Phillip lyfte även fram den gröna revolutionen som han menar accelererar i spåren av covid-19 och nämnde bland annat de svenska satsningarna på utsläppsfritt stål och Northvolts satsning i Skellefteå: *Being in the Nordics, you get a very powerful sense of seeing companies seeing the competitive advantage of moving towards green solutions.*

Sveriges ambassadör i Australien, Henrik Cederin, berättade att pandemin fått regeringar att tala mer och oftare med varandra via digitala möten, inklusive de svenska och australiska regeringarna. Enligt Cederin har det under det senaste halvåret hållits flera digitala möten "på den allra högsta nivån".

Ur ett svenskt perspektiv lyfte Cederin fram flera svenska bolags djupa rötter i Australien: *Many Swedish companies are seen as local companies with local capabilities.* Cederin menade också att den australiska marknaden kommer att öka i betydelse för svenska bolag framöver när flera australiska städer genomför stora stadsutvecklingsprojekt med sikte på förbättrad infrastruktur och grönare och mer digitala lösningar: Australia stands out as a very important market for Sweden in regards to the Asia Pacific. Australia will definitely be on the map for Swedish companies going forward and Swedish companies will play a role in the green emerging market in Australia.

Även Business Swedens **Martin Ekelund** deltog i panelen och lyfte fram Australiens låga självförsörjningsgrad gällande tillverkning och produktion som en stor möjlighet för svenska företag framöver. Han påpekade att svenska företag måste börja fundera på att se Australien som ett exportland till Asien med lokal tillverkning i Australien.

Hela webinariet går att se i efterhand online på respektive arrangörs hemsida och sociala medier-kanaler. ★

ÄR DU EN VIKING?

Text: Ingmari Dickens

När man säger att man är svensk här i Australien lyser folk upp och utbrister med ett stort leende: "Aha! Viking!"

De tänker inte på att de själva kan ha lika mycket vikingablod i ådrorna, särskilt de som härstammar från England eller Irland. Där härjade de skandinaviska vikingarna som värst under 800-1100-talen. De spred skräck omkring sig, så varför inte vildhavet? De skövlade och våldtog, heter det ju.

Med sina snillrikt byggda skepp drog vikingar från främst Danmark och Norge i västerled längs Europas kuster och floder och runt Medelhavet - bara för att plundra, totalt hämningslöst. När "Den Stora Hednaarmén" närmade sig betydde det förödelse och ond bråd död. Präster och munkar föll darrande på knä bland sina skatter i kyrkor och kloster och bad till sin Gud, men vad hade den guden att sätta emot Oden och Tor och dessa bärsärkar som kom vrålande med svärd och yxor i högsta hugg och inte önskade något högre än att stupa i strid och komma till den ständiga festen i Valhall? Vikingarnas härnadsståg var helt enkelt en lysande affärsidé: Åk ut, ta vad du vill ha, åk hem, snabba cash.

Från Mälardalen och Gotland drog vikingarna på upptäcktsfärd i österled, längs Neva, Volga och Dnjepr, över de oändliga ryska vidderna. De släpade sina skepp runt forsar och från flod till flod, framåt, vidare, bortåt, mot det okända. Här fanns färdvägar att utforska och människor att kidnappa på det ena stället och sälja som slavar på det andra. På så vis kom de ända till Konstantinopel, där de bland annat klottrade runor i självaste Hagia Sofia, världens mäktigaste moské.

Så kom de hem i triumf, med skeppen tyngda av rikedomar i silver

och guld - men också med intryck från fjärran, mer sofistikerade kulturer. En del blev kvar i de länder de hade besegrat. Genom smart intrigerande spelade de ut kungarna mot varandra eller gifte in sig i furstehusen och grundade mäktiga dynastier. De lät sig motvilligt kristnas, smälte in i befolkningen och satte sin prägel på dess språk och kultur. Under ett par hundra år ritade de om Europas karta, samtidigt som de gjorde det tidigare ganska okända bakvattnet Skandinavien till en maktfaktor att räkna med.

När det gäller vikingarna flyter historia och legend ihop, och eftervärldens fantasi får fritt spelrum. Du som har sett TV-serien Vikings vet vad jag menar: Det ena blodbadet efter det andra, mycket våld och sex - sådant som ger höga tittarsiffror. Den bilden skiljer sig markant från vad vi fick lära oss i skolan, där historien lades till rätta för att väcka stolthet över våra vikingar, dessa fenomenala skeppsbyggare, sjöfarare och handelsmän. De som upptäckte Amerika 500 år före Columbus.

Såvitt jag vet kom vikingarna aldrig till Australien, men man hittar nog lämningar här också. Hur som helst gjorde de ett segertåg i Sydney 2013 med en stor utställning på Maritime Museum och ett vikingaskepp i Darling Harbour. Alltihop drog en jättepublik, ännu ett exempel på hur vikingarna kittlar fantasin efter så lång tid och så långt bort.

VIKING är ett starkt och positivt laddat varumärke som associeras till "kraft i arm och mod i barm", styrka, framåtanda, sökandet bortom horisonten, bortom alla hinder. Det är ingen slump att den första rymdsonden som landade på Mars hette just VIKING. Så nästa gång någon aussie säger "Aha! Viking!" med beundran i rösten: glöm det där jag skrev om blodbad, slavhandel och våldtäkter. Se bara glad och stolt ut och svara "Sure!". ★

EN ANDRA VÅG I ADELAIDE

Text: Tina Bergqvist - Foto: Finn on UnSplash

Något som det här året lärt oss, med pandemin som fortfarande är högst närvarande, är att restriktioner och livet förändras snabbt. Här i Australien kan det förändras så snabbt som från en dag till en annan, och det gäller att kunna vara flexibel och anpassningsbar när det nya normala ändras än en gång.

Oro inför lockdown i South Australia

Eftermiddagen onsdagen den 18 november: Jag och min sambo skulle iväg och veckohandla, som vi vanligtvis gör varje onsdag, när jag råkade se ett nyhetsklipp på Facebook. Efter att ha haft en fortsatt låg smittspridning av covid-19 i South Australia, hade viruset börjat spridas oväntat fort igen. Någon vecka tidigare hade ett utrikesplan landat, och en man från Storbritannien diagnostiserades därefter med covid-19. Han smittade flera andra på planet, men eftersom det är obligatoriskt att självisolera sig i karantän på specifika hotell så var de smittade redan isolerade, och därmed ansågs smittan vara under kontroll.

Sedan hade en av de anställda på hotellet blivit smittad, och smittat andra när han köpte mat på en pizzeria. Genast satte smittspårare igång att kartlägga vilka han varit i kontakt med, eftersom ett stort kluster på 25 personer fått covid-19, men inte var direkt kopplade till de på hotellet. Det togs på stort allvar eftersom denna andra våg verkade visa att viruset var ännu mer smittsamt än tidigare.

Det blev plötsligt bestämt att vi skulle gå in i en andra lockdown redan dagen efter, på torsdagen. Denna gång skulle det bli striktare än den i fas tre som vi var i under mars-maj tidigare i år och den skulle vara i minst sex dagar framöver.

Först fick jag ärligt talat lite panik. Melbournes lockdown har nyligen lyfts och man kunde äntligen återgå till något så när normalt liv. Jag blev orolig att vi kanske skulle gå samma väg som dem – att ha en lång, heltäckande nedstängning med utgångsförbud under många månader framöver. Vi fick veta att den plats vi var på vid midnatt mellan onsdagen och torsdagen var den platsen vi skulle få tillbringa de kommande sex dagarna i den påtvingade karantänen. Jag chattade med en ny vän som bor i Melbourne som berättade att hon mått så dåligt under den här tiden och att de fortfarande måste använda ansiktsmask nu när de väl får gå ut, och att hon hoppades att det snabbt skulle vara över för vår del så att vi inte hamnar där de varit.

Med vår tidigare lockdown ganska färsk i minnet, insåg jag att det säkert skulle bli ett nästintill hamstrande av livsmedel och toapapper igen. Våra planer på att göra en vanlig veckohandling gick sådär. I första butiken var det lång kö för att ens komma in, och en "covid marshal" (som ser till att man följer de sociala distanseringsrestriktionerna) stod utanför och släppte in en person i taget när en annan gick ut. När jag äntligen kom in insåg jag att det skulle ta säkert en halvtimme bara att vänta i den långa kassakön, så jag gick ut igen. Allt toapapper var redan borta (tur nog hade vi faktiskt så vi klarade oss på den fronten). Vi åkte vidare till nästa affär. Samma sak där – insläpp endast när någon annan gick ut ur affären, och en lång kö som slingrade sig utanför. Det gick ändå ganska snabbt att komma in, och vi hittade allt vi behövde, förutom att charkavdelningen var i princip länsad på varor. Det blev därför ett stopp i en tredje butik, och återigen lång väntan på att ens få komma in, men där hade de i alla fall ekologisk fårs och kyckling kvar. Vi åkte hem med tillräckligt med mat för att klara oss i alla fall minst en vecka. Inte helt idealiskt att åka land och rike runt för att handla med alla andra panikslagna kunder såklart, men vi hade inte något val just då.

Nya restriktioner på plats

De nya restriktionerna som skulle vara under de sex kommande dagarna (eller längre) var:

- Inga restauranger, pubar eller caféer fick vara öppna (så ingen hemleverans eller take away var möjlig)
- Ingen utomhusträning var tillåten
- Alla affärer som inte ses som nödvändiga stängdes – det var alltså bara matbutiker, bensinmackar, postkontor, banker, spritbutiker (!) och apotek som höll öppet. Endast en person per hushåll och per dag fick handla det nödvändigaste
- Ansiktsmask uppmuntrades att ha där det inte gick att hålla 1,5 meters avstånd, men inget krav
- Universitet, högskolor och bibliotek stängde helt
- Full lockdown för äldreomsorg, handikappsboenden, semesteranläggningar och byggbranschen

På torsdagen, när nedstängningen var i kraft, kände jag mig mycket lugnare. Jag trivs väldigt bra hemma, tack och lov, och har nyligen börjat jobba med att skapa onlinekurser, så jag höll mig sysselsatt ändå. Sex dagar utan att få gå ut skulle nog ändå gå ganska fort, även om jag redan saknade våra regelbundna strandpromenader. Tur att hemmaträning finns! Jag läste uppdateringar om att polisen delade ut gratis ansiktsmasker och såg foton på folktomma stränder och gator.

Det var bara en lög

På fredagen uppdagades att den smittade killen som köpt pizza ljugit. Han jobbade faktiskt på pizzerian (och därför anses inte smittorisken lika stor, konstigt nog). South Australias premiärminister var rasande; han hade ju beordrat en lockdown helt i onödan, och plötsligt lättades restriktionerna igen. Nu fick vi tillåtelse att motionera två timmar om dagen utomhus och lockdownen avslutades tre dagar tidigare. Det blev alltså bara en tre dagar lång lockdown istället för minst sex dagar. Tack och lov så blev den varken långvarig eller med lika hårda restriktioner som i Melbourne. Nu är allt som "vanligt" igen – så vanligt det kan bli i dessa tider, vill säga. Dagligen uppdateras vi om siffror på sjuka och potentiella platser där folk kan ha spridit smitta. Fler personer har ansiktsmasker ute, men nu är det bara 23 covid-19-fall i South Australia och ingen lokalt förvärvad smittspridning. Slutet gott, allting gott – förhoppningsvis.

Nu är det sommar här, brandsäsongen är i full gång igen och en brand har härjat på Fraser Island i Queensland sedan mitten på oktober. Förhoppningsvis lyckas brandmännen släcka den snart. Håll tummarna för att vi slipper en uppföljning på förra sommarens katastrofala bränder. Fortsättning följer! ★

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Besök vår hemsida www.australien-nyzeeland.se
eller vår Facebook-sida www.facebook.com/ausnzfs
för aktuella föreläsningar, föreningsmöten och evenemang.

Så utrotade Nya Zeeland smittan

Snabbt, beslutsamt, hårt. Och genom att vara tidigt ute. Med de orden beskriver Nya Zeelands premiärminister Jacinda Ardern landets framgångsrika strategi att utrota coronaviruset. I programmet medverkar: Ronja Gustavsson, regionsrepresentant för Nya Zeeland för föreningen Svenskar i Världen, Victoria Hope, medicinsk chef på Institute of Environmental Science and Research, Simon Thornley, epidemiolog på universitetet i Auckland och grundare av "Plan B", Lisa Brouwers, analyschef på Folkhälsomyndigheten. sverigesradio.se/avsnitt/1601207

Brandrisk i rekordvarmt Australien

I Sydney har man registrerat den varmaste novembermatten någonsin. Sydney Observatory Hill gick bara ner till 25,3 grader kring 01.30, och det var det svalaste som det blev under hela natten. Mätstationen Observatory Hill har samlat in väderdata i 160 år och det förra värmerekordet över lägsta temperatur under ett novemberdygn sattes 1967 – då uppmättes 24,8 grader. I Marree, i delstaten South Australia, mättes under lördagen 47,5 grader, enligt vädermyndigheten Bom. www.aftonbladet.se

Dödshjälp blir lagligt i Nya Zeeland

Befolkningen i Nya Zeeland sa ja till lagen End of Life Choice Act i en historisk folkomröstning om aktiv dödshjälp. Nära två tredjedelar röstade ja till förslaget. www.varldenidag.se

Jordkredsseger för Jacinda Ardern i Nya Zeeland

Nya Zeelands premiärminister Jacinda Ardern och hennes Labourparti tog med övertygande siffror hem valet. "Nu mer än någonsin är det tid att fortsätta, så låt oss gå framåt tillsammans", säger hon.

"Folk är väldigt tacksamma och väldigt nöjda med hur vi har hanterat covid, de gillar utformningen av planen som vi har tagit fram för ekonomin framöver", säger finansminister Grant Robertson. www.di.se

Uppdaterade beslut om UD:s avrådan

UD har den 18 november 2020 fattat nya beslut rörande den avrådan från icke nödvändiga resor till alla länder som beslutades den 14 mars 2020, och som sedermera har förlängts. www.swedenabroad.se

Reseinformation Australien

Senast uppdaterad 11 nov 2020. Du kan endast resa till Australien om du är australisk medborgare, permanent bosatt, nära familjemedlem till en australisk medborgare eller någon som är permanent bosatt eller om du är en nyzeeländsk medborgare som vanligtvis är bosatt i Australien. Personer med övriga typer av visum som vill komma till Australien av särskilda anledningar, måste ansöka om, och beviljas, ett undantag av Australian Border Force. Alla inkommande resenärer måste genomgå en 14-dagars karantänperiod på utsedd plats (till exempel på ett hotell), i den stad i Australien de anländer till. www.swedenabroad.se

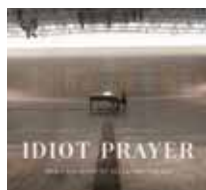
Reseinformation Nya Zeeland

Nya Zeelands gräns är stängd för de flesta resenärer och inresor är strikt kontrollerade. Alla inresande testas för COVID-19 och 14-dagars karantän är obligatorisk. Nyzeeländska medborgare, permanent bosatta och personer med giltiga inresetillstånd som återvänder till Nya Zeeland, behöver inte godkännande från Immigration New Zealand före avresa. www.swedenabroad.se

AC/DC: Power up

Den trettonde november släppte det legendariska australiska rockbandets sitt 17:e album sedan starten 1973, och deras första nya musik sedan 2014. Mottagandet har varit överväldigande. Både publik och kritiker hyllar det nya materialet som låter exakt som det alltid gjort i positiv bemärkelse. Till alla fans stora glädje meddelade bandet nyligen att de har återförenats med sångaren Brian Johnson och trummisen Phil Rudd. www.ac-dc.net

Nick Cave: Idiot prayer (Nick Cave alone at Alexandra Palace)

Med inställda turnéer på grund av covid-19 var detta ursprungligen tänkt som en exklusiv konsert att se online. Projektet växte och blev både biofilm och ett kritikerrosat album. Ensam vid en flygel i det ikoniska

Alexandra Palace i London framför Nick Cave 22 låtar ur sin stora låtskatt.

www.nickcave.com

Nya Zeelands kust på svtplay

Nya Zeeland är en ung nation. Huvudstaden Wellington grundades 1840. Men öarnas historia går mycket längre tillbaka. I tredje säsongen av Nya Zeelands kust möter vi inte bara djuren och naturen utan även kulturhistorien och inte minst urbefolkningen maorierna.

www.svtplay.se/nya-zeelands-kust

Världens natur: De sju kontinenterna

Australien gled iväg från superkontinenten Gondwana redan på dinosauriernas tid. Sedan dess har kontinenten haft sitt eget unika djurliv. Marken trampas ännu av fötter som kunde stuttit på en T Rex. De tillhör kasuaren som liknar en struts men hör till en helt egen grupp. Säsong 1 — Avsnitt 4: Australien. www.svtplay.se

Skriv i Down Under

Vi söker berättelser till vår medlemstidning Down Under. Hör av dig om du kan tänka dig att dela med dig av dina upplevelser från Australien och Nya Zeeland.

lars.wallin@australien-nyzeeland.se

Läs Down Under – Medlemstidningen 1984 – 2020 (PDF) online

Nu är arkivet med äldre utgåvor utökat och på sidan Down Under 1984 – 2020 (PDF) kan du läsa äldre utgåvor av medlemstidningarna News, News Letter, AUSNZ My Planet Magazine, Curious och Down Under. www.australien-nyzeeland.se

THE ROO & ELK

Text & Foto: Lars Wallin

"You can come Down Under up north at the Roo & Elk"

Inspirerad av texten på den australiska puben The Roo & Elks hemsida begav jag mig lördagen den 19 september till Folkungagatan 81 på Södermalm i Stockholm. Pubens ägarinna *Kylie Pengelly* öppnar punktigt kl 15.00 och välkomnar med ett stort och varmt leende både mig och dagens första gäster. Innan Kylie försvinner in i köket för att fixa dagens första beställningar hinner hon servera mig en iskall och välbekant VB. Det finns förstås andra "modernare" ölsorter att beställa men för den obotliga nostalgiker som jag är så låter jag de bekanta smakerna och dofterna ta mig med längs den berömda "Memory lane". Inte blir det sämre av ett par Tim Tam's och en XXXX innan Kylie slår sig ner vid bordet för en pratstund.

Berätta lite om The Roo & Elk, när öppnade ni och vilka ligger bakom restaurangen?

The Roo & Elk är en klassisk australisk pub där man kan äta något gott, ta en öl, träffa vänner och umgås. Många kommer för att se på australisk fotboll (Aussie Rules) eller delta i våra populära quiz-kvällar. Att det är en australienpub går inte att ta miste på, temat är tydligt när det gäller inredningen. Många australiensare med hemlängtan slinker in på en öl, ibland kikar ambassadören in och ibland dyker det upp kända artister från hemlandet. Många av våra gäster har besökt Australien och kommer för att återuppleva dofter, smaker och känslor från Down Under, medan andra kanske är nyfikna på mat och dryck från andra sidan jordklotet.

Vi hittade lokalen i april och öppnade den åttonde november 2018. Drömmen om Sverige väcktes redan i barndomen, berättar Kylie, och det var kärleken till ABBA och deras musik som väckte den. På vår farm Bungallally utanför staden Keith i South Australia så fantiserade jag om att det var jag som var the Dancing Queen de sjöng om. I vår skola fick vi i uppgift att skriva om ett land. Läraren hade lagt fram några böcker som förslag, en av dem med titeln Sweden. Det kändes som om den ropade till mig och Sverige blev mitt självklara val att skriva om. Jag läste med stort intresse om Lucia, röda stugor och midnattssolen. Jag gav ett löfte till mig själv att få se midnattssolen innan jag dör. År 1994 fick jag chansen att välja Sverige för agricultural working exchange. Jag hamnade på en lantgård utanför Enköping och det var här som jag berättade om min dröm för en vän, "One day I'm going to open an Australian Pub in Stockholm". Några år senare träffade

Kylie sin blivande man på en pub i Australien. Hans ragningsreplik "I've been to Sweden too" kunde inte vara bättre, de blev man och hustru. Även han hade arbetat med jordbruksutbyte fast i Katrineholm och de hade flera gemensamma vänner. Precis som Kylie var han lite sverigetokig och älskade det mesta med Sverige. Nu delade de en gemensam dröm om att flytta till Sverige för att starta en australisk pub i Stockholm.

Hade ni erfarenhet av pub/restaurangbranschen innan?

Jag började inom restaurangbranschen när jag var 18 år då jag arbetade på en pub i Keith. Under universitetstiden arbetade jag extra på olika pubar och när jag var i 20-årsåldern arbetade jag på pubar i England. Min mans erfarenhet inom branschen sträcker sig till volontärarbete på deras lokala AFL fotbollsklubbs pub.

Berätta lite om er meny. vad kan man äta och dricka hos er?

Vår ursprungliga tanke var att vi ska erbjuda en traditionell australisk pubmeny. Dock har vi under året varit tvungna att anpassa oss till covid-19-situationen och kompletterar med förbokade smakprovningskvällar då vi bjuder på olika spännande menyer och dryck från Australien.

Kylie berättar att hon drabbades av corona i slutet av mars och var rejält sjuk under drygt tre veckor. Vi var tvungna att stänga helt under hela april månad. Efter det att jag tillfrisknadt öppnade vi inledningsvis endast på helgerna. Vi hade sporadiskt öppet under sommaren, vi anpassade oss efter vädret, men i augusti provade vi en quiz-kväll för en liten publik, något som blev väldigt lyckat och uppskattat så det kör vi nu varannan onsdag. Helgerna har varit ok kundmässigt men det har förstås varit en väldigt svår tid att driva pub. Vi har ingen anställd personal kvar utan tar in extra vid behov i som exempelvis vid quiz-kvällar och vissa helger. Det blir därför mycket jobb för Kylie som för tillfället sköter allt från matlagning till servering. Min man får ibland hoppa in och hjälpa till i baren och med disk.

Inför julen kommer vi att erbjuda klassiska australiska julmiddagar istället för julbord, något man som matgäst behöver förboka. Så för alla er som saknar Australiens smaker och den så karaktäristiska dialekten, på Folkungagatan väntar Kylie på er. Besök hemsidan för information om menyer, öppettider och bordsbokning. ★

rooandelk.se

AMIENS HJÄLTAR

Text & Foto: Malin Boman

Tidigt den femtonde november går jag igenom grinden till den lilla träkyrkan i Amiens, 26 mil sydväst om Brisbane. Här har ett femtiotal av lokalbefolkningen samlats för den traditionella Åminnelse dagen av de båda världskrigens slut. Att hedra dom som stupade och överlevde är något australiensarna tillsammans med andra länder i det brittiska samväldet lägger stor tyngd på.

Min väninna **Rosemary** ska berätta om sina morföräldrar och deras liv i Amiens där endast 293 personer är bosatta idag.

Först letar vi efter en bra plats i skuggan att sätta våra trädgårdsstolar på. Prästen står tyst vid mikrofonen medan borgmästaren pratar med ett par och nickar vänligt mot andra som sveper förbi. Här känner alla varandra och träffas ofta på olika tillställningar.

Ceremonin börjar och vi sjunger nationalsången. Sedan riktas blicken mot mannen under det stora eukalyptusträdet i skotsk kilt och säckpipa. Han klämmer ut en klagosång och det känns stämningsfullt. Alla står tysta i sina egna tankar. Flaggan hissas på halvtång av en ung pojke som stolt bär sin farfars medaljer på sin kostymjacka och en dikt skriven av en okänd soldat läses upp. Orden om hur han inte vill dö känns rakt in i hjärtat.

Till slut blir det Rosemarys tur att skildra sina morföräldrar, båda födda i England 1875. **James** blir soldat vid 19 års ålder och skickas till boerkriget och sedan vidare till Bangalore. Innan dess har han dock gift sig med **Harriet** och de får tre barn, varav två dör medan han är utomlands.

Väl hemkommen bestämmer de sig för att emigrera till Australien. Varför vet ingen, men var han trött på krig och elände och hoppades på ett bättre liv långt borta? Efter sex veckor till sjöss stiger de iland i Brisbane och fortsätter resan med tåg och häst och vagn ut till den stora tobaksfarmen Raleigh Station, strax utanför orten Texas, inte långt ifrån där vi befinner oss. Där ska James arbeta och Harriet, som är gravid, föder en flicka två månader senare.

Men knappt hinner livet börja för den unga familjen innan det första världskriget bryter ut och James återigen skriver in sig, nu i den australiensiska militären. Han skickas till Frankrike där han med så många andra unga australiensare slåss i ett barbariskt krig. Lyckan står dock på hans sida ännu en gång och han återvänder hem efter kriget. Som soldat kan han nu få en bit mark, ett tält och en häst att börja försörja sig på. Men det är inte gratis, i tillägg till marken kommer ett lån på 625 pund som skall återbetalas under 40 år med en stigande ränta upp till 5,5%. Lånet får endast användas till virke och annan förbättring av tomten, inte till mat och 1921 ändrades reglerna så att även allt husgeråd ska tillhöra lånet. James tomt i Amiens är stenig och där finns inget vatten. De svälter. Efter ett år ger de upp, precis som många andra. De får gå ifrån allt de har, förutom lånet som de har kvar hela livet.

Jag hör suckar bland dem som sitter närmast. Deras släkt gick igenom samma sak, och jag förstår nu hur stort priset verkligen var för många, men trots allt blev soldaterna riktiga hjältar. ★

TANKAR INFÖR EN RESA till Nya Zeeland

Text & Foto: Margot Garmelius

Coronaviruset har minsann vänt upp och ner på mycket i våra liv, inte minst vårt resande. Vi som varit och är privilegierade när det kommer till att ha möjligheten att drömma, planera och sedan genomföra resor till främmande länder. En resa till andra sidan jordklotet, som tidigare var något få människor kunde drömma om, är nu något många av oss i Sverige tar för givet. Förmodligen har ni som läsare av Down Under redan besökt Nya Zeeland och säkert några av er flera gånger.

Nu vet vi att det med största sannolikhet kommer att vara svårt att besöka Nya Zeeland på ett tag. Tills det är möjligt igen har vi tid att drömma och planera en resa dit. Det finns mycket att läsa om NZ både i böcker, tidningar, på nätet i form av bloggar och intressanta hemsidor. Jag får ofta frågan vad man inte får missa under ett besök på Nya Zeeland.

För det mesta har man ju begränsad tid för sitt besök och vill få ut så mycket som möjligt. Jag tycker det är omöjligt att besvara den frågan utan att ställa en hel del motfrågor. Det beror på många saker. Hur mycket tid har man? Vad har man för intressen? Vad har man sett på andra resor? Har man tillgång till egen bil, husbil eller ska man ta sig runt på egen hand med publika transportmedel? När på året man ska resa är också en viktig faktor.

Nya Zeeland har så mycket att erbjuda och det som både jag själv och andra tar med sig och kommenterar är de fantastiska vyerna. Det är så vackert så man får nästan "andtäppa" brukar jag säga. Dessutom erbjuder Nya Zeeland det mesta. Som ett smörgåsbord. Förutom alla fantastiska stränder, både vita och svarta (lavasand), gejsrar, fjordar, regnskog, vulkaner, heta källor, glaciärer, alper, arkipelag och ett intressant djurliv. Att man inte har några giftiga eller på annat sätt farliga djur är viktigt att nämna. Dessutom trevliga vingårdar och många bra restauranger. Du som läser detta och besökt Nya Zeeland för länge sedan kanske protesterar, men jag kan försäkra dig att mycket har hänt i den gastronomiska världen på NZ. God tillgång till råvaror, både från havet och det inhemska jordbruket, plus import från

olika delar av världen, både av råvaror och duktiga, innovativa kockar ger förutsättningarna för ett fantastiskt bra kök. På toppen av allt detta så är de flesta människor som bor här mycket trevliga, gästvänliga och så måna om att du ska trivas och tycka om det du ser och upplever. Om du står i ett gathörn med en karta så kan du vara säker på att du får erbjudande om hjälp. När jag kom hit första gången för över 40 år sedan var inte maorikulturen så omnämnd och omtalad som den är idag. Jag arbetade på Waitangi Hotel i nästan ett år. Hotellet låg invid det så historiskt viktiga Treaty House. Där skrevs avtalet mellan briter och maorifolkets ledare (50 hövdingar) år 1840, kallat Waitangifördraget. Trots att det var en sådan historisk plats fanns inte mycket mer än de historiska byggnaderna och en stor gräsplan. Självklart har den ökade turismen spelat en stor roll, för idag är det helt annorlunda. Idag finns det en medvetenhet om att maorikulturen är en viktig del av landets historia och att det självklart är det som är unikt och därmed väl värt att visa upp och berätta om.

För den som gillar friluftsliv, vandring och adrenalinkickar har landet otroligt mycket att erbjuda. Den som bockar av alla tre ska absolut inte missa Queenstown på Sydön. Nya Zeeland är ett paradiset för dem som vill vandra i vacker natur. Det finns 14 nationalparker och dessa sköts av "Department of Conservation" som ser till att vandringslederna är välskötta och med god skyltning så att folk hittar och kan njuta av den fantastiska naturen.

I nästa nummer av Down Under tänker jag skriva om några platser jag tycker du inte ska missa. Jag tror att alla ni kära läsare också har många tips på platser, smultronställen, aktiviteter eller vad det nu kan vara som ni vill dela med er av. Skriv gärna till mig och berätta så kan jag ta med det i nästa nummer. Mejla dina uppslag till margot.garmelius@australien-nyazeeland.se

Nästa nummer kommer ut den 15 februari så svara absolut senast den 1 februari, men gärna tidigare så jag hinner kontakta dig om jag har frågor. ★

På toppen av Ayers rock 1986

TUR ATT MAN KAN RESA I MINNEN

Text: Birgitta Eriksson - Foto: Birgitta och Lars-Ove Eriksson

Javisst längtar vi. Efter en coronafri värld med möjlighet att resa till andra sidan jorden igen. Det är nu dagboksanteckningar, fotografier och andra minnen blir extra värdefulla. Och vi har många minnen från våra fem resor Down Under. I den här artikeln har jag "rest" sjutton år tillbaka i tiden. Efter att ha önskat och fått resehandböcker om Australien och Nya Zeeland på min 60-årsdag startade vår första gemensamma resa till Down Under annandag jul 2003 via Singapore. (Min man besökte Australien tillsammans med en kompis redan 1986.) Under dagarna i Singapore passade vi förstås på att avnjuta en Singapore Sling på anrika Raffles Hotel. Vi hann också besöka Chinatown, uppleva en nattsafari och i stort sett gå hela Orchard road. Singapore tillhör sedan dess en av våra favoriter för stop over.

Fyra dagar i Sydney

Väl framme i Sydney dagen före nyårsafton ägnade vi inte mycket tid på hotellrummet. Med fötternas hjälp hann vi med många av de främsta sevärdheterna på några få dagar – Darling Harbour, Chinese Garden of Friendship, The Sydney Aquarium, The Rocks, Circular Quay, brofästet på Harbour Bridge, Sydney Tower, Botanic Garden och Hyde Park, guidad tur i Sydney Opera House. Nyårsafton firade vi, som jag tidigare skrivit om, på en mur utanför Botanic Garden med kinamat och vatten i parken vid Darling Harbour medan himlen lystes upp av fyrverkerier. Nyårsdagen tog vi färjan till Taronga zoo och bekantade oss med några av Australiens unika djurarter. Den 2 januari blev det en ny färjetur till Manly, där vi lyckades hitta en lucka på stranden bland alla badgäster, surfare och beachvolleybollspelare. Varsitt dopp blev det också och ett besök i The Ocean Land med stora fina korallrevsakvarier. Ja, tänk så mycket vi hann med detta första besök i Sydney. För övrigt en stad man kan besöka om och om igen.

Alice Springs och Ayers Rock

Den 3 januari flög vi till Alice Springs och fick en god överblick av Australiens vida ödemarker. Rött, gult, lite grönt och vitt (troligen saltsjöar) bredde ut sig under oss. Väl framme i Alice Springs fick vi en inblick i Flying Doctors och School of the Air's verksamhet. Vi fick också närbild med några av Australiens djurarter på ett terrarium. Pussade en ödla och "kramades" av en pytonorm. Floden (Todd river) med källan som Alice Springs fått sitt namn efter är mestadels ganska torr, men innehöll lite vatten vid vårt besök. Ännu mer var det 1986, vilket vi har bildbevis på.

Nästa dag färdades vi med buss cirka 46 mil på rak väg till Ayers Rock Resort. Jag kunde i stort sett bara räkna till två svängar på vägen dit. Att sedan med egna ögon se de mäktiga bergen/stenarna Kata Tjuta och Uluru (Ayers rock) mitt ute i den röda ödemarken var häftigt. Att vid både kvälls- och morgonturen till Ayers Rock få avnjuta en buffé är förstås också en minnesvärd upplevelse. Värmen inbjöd dock inte till några längre vandringar i området, men Half Base walk på cirka 4,5 km klarade vi av och fick en liten inblick i varför denna jättemonolit är helig för aboriginerna. Klättra upp på den fick man inte längre. Det var dock tillåtet när min man var där 1986.

Längs östkusten och ö-liv

Via Cairns flög vi sedan till Brisbane. En mycket charmig stad som vi gärna hade stannat längre i, men vi hade redan bokat hyrbil och hotell för färd norrut på Bruce Highway. Vi övernattade i Hervey Bay, och reste sedan vidare till Gladstone. Siktet var inställt på Heron Island. Att hitta matställen längs motorvägarna var lite av ett äventyr i sig. Mellan Brisbane och Hervey Bay valde vi att äta på en mack som bland annat hade majssoppa

och vitlöksbröd på menyn. Min man valde soppa och jag vitlöksbröd. Och mätta blev vi. Minst sagt. Soppan serverades i en handfatsliknande tallrik och vitlöksbröd ingick. Det blev doggybag med vitlöksbröd som vi kunde ha till frukost dagen efter.

Från Gladstone fick vi en snabb båttur med Heron Spirit till Heron Island. Trots att vi inte var ensamma på ön kändes det lite som att vara i en egen värld med havets och luftens djurliv som enda sällskap. Visst såg vi andra människor, men husen var väl placerade bland träd och annan vegetation. Både i träden och på marken fanns det bon till de många fåglarna. Vi hade lyckats pricka in vårt besök när det var fullmåne och kunde därför gå längs stranden i månens sken och korsa sköldpaddornas "traktorspår" på stranden. Långt bort i fjärran såg vi hur åskblixtar lyste upp himlen, hörde nattflygande fåglar swisha förbi och rasslet av grävande sköldpaddor.

Innan avfärden från Heron Island tog vi ett snabbt bad i havet utanför vår "hydda" och blev tämligen chockade när mörka skuggor och ormliknande varelser dök upp runt omkring oss. Insåg dock snart att det var stora rockor med lång stjärtfena. Det var nog ett 40-tal totalt och troligen inte farliga för människor. Vi kände oss dock färdigbadade. Intressant var också den information vi fick på öns forskningsstation med anor från 1940-talet.

Det omdöme vi lämnade om Heron Island blev Excellent på alla punkter.

Världens största sandö

Tillbaka i Hervey Bay och efter ännu en övernattning på Kondari resort deltog vi i en tur till Fraser Island, världens största sandö. Och nog fanns det sand på ön, men också mycket grönska, regnskog och sötvattensjöar. Under en vandring i regnskogen såg vi för första och enda gången en orm i vilt tillstånd. Lugn och till synes sovande. Några dingos såg vi däremot inte. En välkommen upplevelse när svetten rann som mest var en svalkande simtur i en sötvattensbäck. Man kunde flyta med strömmen ner mot havet. Härligt! Mindre kul var det att jag snubblade på en sanddyn, skrubade hakan och fick sand i kameran jag höll i handen. Den var sedan obrukbar. Som tur var hade vi fler kameror med oss.

Fyllda av alla minnen från våra besök på Heron Island och Fraser Island vände vi söderut igen. "Sög i oss" de olika landskapsbilderna längs motorvägen. Eukalyptusskogar och träsklandskap, hagar och bördig åkermark med sockerrör och ananas. Drack kaffe och åt chokladhoningssglass i Windsong med lite hemmakänsla eftersom de hade dekorerat med flaggor i taket, bland annat den svenska. Både vid bilturen norrut och söderut längs östkusten uppskattade vi de särskilda omkörningsfilerna (Overtaking lane) som på ett bra sätt underlättade körningen, särskilt för den som är ovan vid vänstertrafik. Likaså skyltarna som påminde om att det kan vara bra med en paus.

Tillbaka i Brisbane för ännu en övernattning på samma trevliga hotell som tidigare före avresan till vårt första besök i Nya Zeeland. Vi hade nu lite mer tid för sightseeing. Det blev en hel del steg i värmen till bland annat hamnen, floden, botaniska trädgården och Town hall. Noterade särskilt att det fanns en gata med samma namn som vår yngsta dotter, Ann street. Kändes bra.

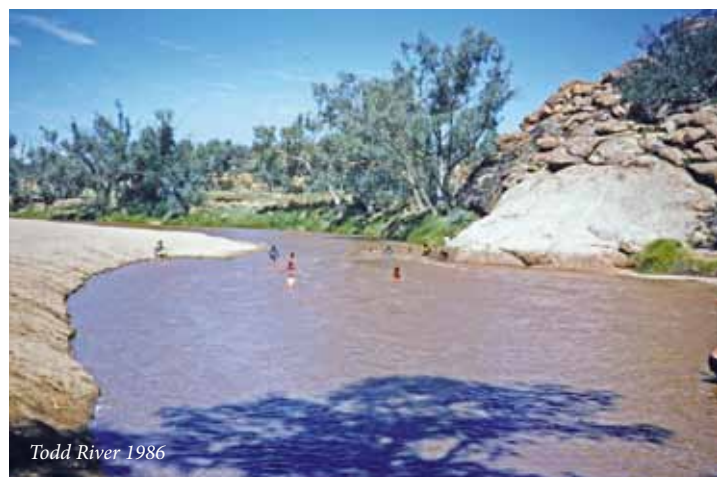
Sent på kvällen den 13 januari 2004 landade vi i Christchurch för nästa äventyr på Syd- och Nordön i Nya Zeeland. Men det är en annan historia fylld av upplevelser. Att vi dessutom återvänt ytterligare ett antal gånger för att upptäcka ännu fler delar av Australien och Nya Zeeland (2007, 2013 och 2017) vittnar väl om att vi är stora Down Under-vänner. Drömmen är förstas att det ska bli möjligt att på nytt komma dit och både få nya upplevelser och kära återseenden. ★

Del av Ayers Rock

På väg från Heron Island

Todd River 1986

En resa från CAIRNS TILL MELBOURNE på tre veckor

Text & Foto: Eva Floberg

Lång väg mellan Cairns och Brisbane

Vi anlände till Cairns vid tiotiden på lördag morgon via Singapore. Det hade varit en lång flygresa från Göteborg, och vi var försenade redan från Landvetter. När planet landade i Frankfurt hade vi bara 20 minuter tills planet till Singapore skulle gå - och vi var tvungna att åka buss från planet till terminalen - sedan var det bara att springa så fort som möjligt. Som tur är hann vi med planet men det var inte den bästa början på resan. Det var tolv timmars resa under första etappen, och vi hade tänkt åka runt med den kostnadsfria turbussen som utgår från Changi, flygplatsen i Singapore, men den var tyvärr fullbokad. Vi fick ta en simtur i poolen på flygplatsen istället - det var skönt, men det är nog den enda gången jag har badat med flygbränsledoft i näsan. Det var dock en bra uppladdning för den åtta timmar långa flygresan till Cairns - med ett betydligt mindre flygbolag och med betydligt mindre plats i stolen, så det var skönt att äntligen komma fram! I Cairns var det grönt överallt, och luften var riktigt sval och skön, helt annat i juli än förra gången jag var där, fjorton år tidigare, i mars, då det var tropisk hetta och svetten rann oavbrutet. Jätteskönt att se palmer överallt!

Vi hade ett fullbokat schema redan från start, men på lördagen tog vi det lugnt, badade i poolen på hotellet där vårt rum hade den näst bästa utsikten på hela resan, vandrade runt i Trinity Beach där vi bodde, handlade mat och gick en promenad på stranden. Där fanns naturligtvis varningsskyltar om krokodiler och "stingers", och på stranden ser man med jämna mellanrum små "brevlådor" i plåt med texten "Vinegar". Nu var de oftast tomma eftersom det är vinter i juli, men på sommaren finns det förstahjälpen att få om olyckan skulle vara framme - vinäger lindrar men botar inte. Krokodiler finns det visserligen inte alltid på stranden - de brukar hålla sig till floderna, men bara ett par dagar efter att vi lämnat Cairns hade en krokodil siktats på stranden i Port Douglas, så försiktighet rekommenderas. Flera personer dör eller försvinner varje år på grund av förmodade krokodilattacker, men oftast beror det på att man badar trots stora informations- och förbudsskyltar.

Med jämna mellanrum står också de vanligt förekommande "barbies" längs strandpromenaden - gasolgrillar där man kan samlas hela familjen för en

dag på stranden. De flesta australiensare använder dem, men enligt säkra källor anses dessa inte vara "riktiga" grillar, utan man tar med sig korv och sådant som inte anses vara så "fint" kött eller fin mat, eftersom det inte är samma känsla som en kolgrill. Vi såg dock flera familjer som samlats för en eftermiddag med mat och lek på stranden, och det är ju en trevlig tradition!

Första riktiga dagen i Cairns hade vi bokat en tur till Stora barriärrevet. Det var blåstigt, så det guppade en hel del, men de flesta klarade av det; dock verkar asiater ha mer anlag för sjösjuka, på alla båtresor var det bara asiater som blev dåliga. Eftersom det var australiensisk vinter när vi var där så varnades vi för att vattnet var "bloody cold" - det var bara 24 grader. Sedan fick vi hoppa i och snorkla och se delar av revet med koraller, fiskar och alla färger. Barriärrevet utgör cirka 1 procent av världens yta, men där finns 25 procent av de arter som lever under vattnet, och det är därför viktigt att bevara det. Tyvärr var det inte lika fantastiskt som jag kom ihåg det - korallerna var mindre, inte lika färgglada och vattnet mycket grumligare än vad jag mindes det. Detta bekräftades även av några sydneybor som åkte i samma buss till bätterminalen. De kom ofta hit för att snorkla och de sade att upplevelsen har mattats av. Detta beror dels på korallblekningen eftersom solens strålar når längre ner än tidigare, dels på att vattnet har en högre syrehalt, något som bland andra David Attenborough har pratat mycket om på senare tid. Dessutom kör man stora tankbåtar över revet, vilket också påskyndar förstörelsen. Det är ju en ständig avvägning man måste göra - ska man resa dit och bidra till klimatförsämringen eller inte? Å andra sidan har jag fått en mycket större inblick i problemets omfattning; sådant är ju svårt att föreställa sig om man bara hör talas om det.

Under våra tre dagar i Cairns hann vi också med att åka med ångloket upp till den lilla staden Kuranda, där det finns en massa konstnärer och affärer som säljer aboriginkonst. Det var mycket varmare däruppe än nere i Trinity Beach, vilket var skönt! På tillbakavägen åkte vi Kuranda Skyrail (kan rekommenderas), en linbana över regnskogen med utsikt över både regnskogen och senare även kustlinjen, vilket var givande till och med för mig som egentligen undviker höjder. Man gör stopp på vägen, och där finns utställningar om artrikedomen och vad som görs för att bevara både den och regnskogen på bästa sätt.

I Cairns hyrde vi en bil för att påbörja vår resa söderut - målet var Brisbane en vecka och 200 mil senare. Vädret påverkar tydligen mycket mer än i Europa - det regnade, och vi fick många förmaningar om att köra försiktigt, till dess de hörde att vi var från Sverige. Då sa de att det inte skulle vara något problem för oss, men att vi fick vara försiktiga och uppmärksamma med trafikanterna eftersom ingen i Australien verkar veta hur man kör i regn.

Att köra i Australien går ganska lätt. Man kör visserligen på vänster sida, men det löser sig ganska enkelt om man bara följer bilen framför. Det som är jobbigast är att blinkers och vindrutetorkarreglagen sitter på "fel" sida, så det tar ett tag innan det fungerar helt, sedan ska man vänja sig tillbaka till det när man kommer hem.

Vi körde mellan 20 och 60 mil per dag längs med Pacific Coast Highway. Vårt första stopp var Babinda, en liten stad ungefär två timmars bilfärd från Cairns, där vi åt världens bästa pajer från Babinda bakery (rekommenderas verkligen!) och såg Babinda boulders, stora stenblock som ligger mitt i en flod, och som har stor betydelse för aboriginerna.

Att åka längs vägen gör att man får en ganska bra bild av Australiens kli-

matzoner. Vi började köra i regnskog, stora palmer, många banan- och sockerrörsodlingar och väldigt grön natur längs vägen. Ju längre söderut vi kom, desto brunare, plattare och torrare blev det. Vägen är för det mesta tvåfilig och blir efter ett tag ganska tråkig. Vi letade efter koalor, men de har minskat i antal och man ser dem sällan ute vid vägen, trots många skyltar om att man ska vara försiktig om de korsar vägen. Efter de stora bränderna 2019 har många koalor dött, så de räknas ännu mer som utrotningshotade än innan bränderna härjade. Vi såg däremot en massa döda kängurur som blivit påkörda och låg längs vägkanten. Vissa delar av vägen var verkligen öde, och bitvis är den en lång raksträcka - vi mätte till exempel en som var 8 kilometer lång. Eftersom det kör många lastbilar på vägen finns det ofta så kallade road-quiz skyltar, det kommer en fråga och några kilometer senare kommer svaret, så att man har något att fokusera på och inte somnar vid ratten. Det finns även många små caféer som, av samma orsak, erbjuder gratis kaffe till lastbilsförare.

En av höjdpunkter längs vägen var Airlie Beach, ett av mina favoritställen i Australien. Vi bodde i en lägenhet med fantastisk utsikt över hela hamnen och åt frukost på balkongen medan vi tittade på segelbåtarna. Här åkte vi ut med en mindre segelbåt till Whitehaven Beach och snorklade igen, så vi fick se barriärrevet på en annan plats. De höll just då på att renovera utsiktsplatsen. De ska göra gångstigarna bredare och bygga större utsiktsplattformar, så vi var tvungna att vara på utsiktsplatsen tidigare än vanligt. Därför blev det inte så mycket segling, utan vi gick för motor den största delen av båtresan, tyvärr.

Ett annat ställe som var roligt att besöka var Bundaberg, där vi naturligtvis var med på en rundvisning av hur man gör den i Australien berömda Bundaberg Rum, som man även kan köpa färdigblandad med cola. Varför man började göra rom i Bundaberg hänger ihop med alla sockerrörsfält i närheten. När man har tagit ut det socker man kan få ur sockerrören blir det mycket spill över, och istället för att slänga det kom man på att koka det så att man får melass. Melassen används sedan till jäsningen för att göra Bundaberg Rum, som är mest känt i Australien och exporteras till de ställen dit australiensare åker på semester (Thailand, Fiji, Bali), men numera gör de även finare sorter som har vunnit priser i bland annat Europa. I fabriken får man se hur melassen lagras i en stor lada. Den smakar som lakrits, eftersom melass även används i lakritsproduktion.

En annan av höjdpunkterna var Hervey Bay, där vi åkte med på valsafari. Vi valde, igen, en av de mindre båtarna som bara tog 24 passagerare. Det var en blåsig dag, så det gungade rätt rejält och flera blev sjösjuka. Tyvärr var det en dålig dag för att se valar. Inte från någon av båtarna sågs en val, och detta hade inte hänt på åtta år. Det var lite tråkigt, men skepparen erbjöd alla gratisresor nästa gång vi kom dit, något som vi som skulle köra vidare till Brisbane nästa dag inte riktigt kunde acceptera. Men det fanns en halvdagstripp som det fanns plats på, så vi chansade på den och då blev våra förhoppningar infriade mer än väl! Vi såg minst fem olika valar och de är nyfikna så vi fick verkligen närkontakt med dem när de simmade under och bredvid båten. I Hervey Bay lyckades vi också hitta vilda kängurur - på en kyrkogård av alla ställen! I Trinity Beach hade vi sett en skynt av en wallaby som skuttade över gatan och vi hade sett någon enstaka levande utmed vägen. En kväll åkte vi runt mest för att leta efter dem och av en slump, när jag tittade åt vänster, så stod, satt och låg där en hel "mob", alltså en hel grupp med kängurur och latade sig. Det blev några fina bilder!

I Brisbane bodde vi hos släktingar och utforskade staden. Vi var nere i centrum och tittade, tog promenader längs floden och träffade en gammal kompis till mig som numera bor i Brisbane. Vi delade lägenhet i Melbourne när jag bodde där och jag hade inte träffat henne på 13 år, men med Facebook kan man ju hålla kontakt även över längre avstånd. En dag körde

Frukost med havsutsikt i Trinity Beach

Kängurur på en kyrkogård i Hervey Bay

Knölval med Fraser Island i bakgrunden

vi ner till Surfers Paradise och testade att surfa med instruktör - det var roligt men svårt. Surfers var helt annorlunda än vad jag hade föreställt mig, det var en massa höghus med semesterbostäder och kändes mycket mer plastigt än vad jag hade trott efter att ha hört alla historier om hur fantastiskt det är, men stranden var väldigt fin! Tydligen ska man åka längre söderut på Gold Coast för att hitta de mindre orterna som verkar mer genuina - men det får bli nästa gång!

På fredagarna finns det en festival i Brisbane som heter Eat Street. Man betalar några dollar i inträde, sedan finns det en massa små restauranger där man kan prova en massa olika sorters mat. Där finns även konserter och barer, och mycket folk kommer dit för att träffas och äta god mat i både små och stora portioner. Det finns en salig blandning av alla möjliga olika maträtter och några man inte har provat innan. Vi åt till exempel en blandning av pannkaka och omelett med lök och säs som var jättegod och som vi planerar att återskapa hemma. Man får mycket inspiration!

Från Brisbane flög vi till Melbourne och var där i en vecka och bodde hos vänner. Melbourne är Australiens andra största stad, men den växer så det

knakar, både i utkanten och inne i stadskärnan. När jag bodde i Melbourne bodde jag tillsammans med andra backpackers i St. Kilda, men även här har mycket förändrats eftersom många nya hus har byggts, och Fitzroy Street, som har varit lite av en paradgata vad gäller restauranger, har byggts om och flera av ställena som jag mindes har stängt. Lite tråkigt faktiskt! Vi besökte även Queen Victoria Market, där man kan köpa allt ifrån varm choklad till levande höns, och vi fick tag på ett av mina favoritgodis, fransk nougat som säljs i stora påsar och som går att få billigt här. Jag köpte även en rolig handduk till min guddotter med flip-flops på (eller thongs som det heter i Australien) och texten "Australia - a bloody long way away". Långt borta, men ändå hemma!

Vi åkte upp i bergen, till the Dandenongs; en helt annan natur än vad som finns nere vid vattnet i själva Melbourne. Här kan man åka den gamla järnvägen Puffing Billy, som är en mycket populär utflykt för turister, och skogen och träden är helt annorlunda. Det är lagom avstånd för en dagstur och det finns mycket att se däruppe såsom William Ricketts' Sanctuary. Ricketts tillbringade lång tid med att bo med aboriginer. Eftersom han ansåg att vi borde leva mer i samklang med naturen skapade han parken för att män-

niskor skulle få uppleva lugnet där. I parken finns cirka 90 träskulpturer som visar hur aboriginerna vårdar naturen.

Två dagar åkte vi ner till Phillip Island och åkte på ännu en valsafari, där vi också såg valar även om de var på lite längre avstånd än i Hervey Bay. Vi gjorde naturligtvis även ett besök på minipingvinkolonin som ligger på Philip Island och fick se pingvinerna komma in till stranden för att uppsöka sina bon efter att mörkret fallit.

En natt bodde vi på Crown Casino nere i centrum. Hotellrummet hade en hel glasvägg ut mot Yarra River, så varför man hade tv på rummet var ett mysterium. Vi var på akvariet och tittade på pingviner och krokodiler. Man kan även testa att fotografera sig i en virtuell värld med till exempel späckhuggare. Det finns olika sorters "talks" som man kan lyssna på, och vi stannade för att lyssna på en "talk" om Pinjarra, jättekrokodilen som finns på akvariet. Den väger 750 kilo - tror de - ingen har vågat väga om den sedan den kom. Den ligger blickstill och gör därför inte av med någon energi och äter bara en kyckling i veckan. Den kan däremot gå väldigt länge utan att äta, och ligger och lurpassar blickstill i vattnet. Därför blir människor uppåtna eftersom de tittar för att se om det finns några krokodiler, och när de inte ser någon så badar de. Krokodilen rör sig däremot blixtnabbt och anfaller. Det finns myter om att krokodiler inte springer särskilt fort, men de kommer upp i hastigheter runt 30 km i timmen, och de är ganska intelligenta; det finns en annan myt om att de inte kan springa i sicksack, men de genskjuter dig, så det är ingen större idé. Det du kan göra är att klättra upp i ett träd, för det kan de inte göra, men de kan vänta i tre månader på att du kommer ner. Väldigt intressant!

Vi besökte även Healesville Sanctuary, där man kan se kängurur, koalor, wombats och alla de andra djuren som man förknippar med Australien, men som kan vara svåra att se ute i naturen. I närheten ligger ju även Yarra

Valley, där vingårdarna ligger tätt och man kan provsmaka både röda och vita viner samt äta lokalproducerad och vällagad mat. Det utgår många organiserade resor från Melbourne både upp till the Dandenongs och till de olika vingårdarna, så man slipper att köra själv om man inte vill.

Efter tre veckor i Australien hade vi fått se och uppleva en massa olika saker, prova god mat och träffat många olika människor, sett mängder av djur och upplevt de olika klimatzonerna och lärt oss mycket om livet i Australien.

Har Australien utmaningar? Ja, definitivt. Det är större och allvarigare bränder varje år, det är svår vattenbrist på sina ställen, något som ju har fått oerhört mycket uppmärksamhet i media under hösten 2019 när bränderna härjade som värst. Klimatförändringarna gör livet för bönderna svårt. På många ställen har det inte regnat på fem år. Butiksdöden har dragit fram. I Rockhampton var nästan varannan affär stängd så centrum verkade extremt tomt och dött, och även i Hervey Bay var det tråkigt att se så många igenbommade lokaler. Samma utveckling äger ju rum i Sverige när fler och fler handlar på nätet. Det återstår att se om det blir lika illa här. Många av australiensarna har spelproblem. Det finns spelmaskiner på de flesta restauranger och nu när man bara behöver stoppa in sitt kort i maskinen kan man ju spela bort anseende som mycket fortare. Andelen cancerfall ökar fortfarande, särskilt hudcancer är vanligt förekommande, och det är även ganska skakigt politiskt. Australien har haft sex premiärministrar de senaste 13 åren, och Scott Morrison, eller ScoMo som han kallas, blev väldigt hårt kritiserad när han åkte på semester till Hawaii när skogsbränderna i Australien var som värst, och nu under coronapandemin är det också ganska turbulent eftersom landet har varit i olika stadier av lockdown under ganska lång tid för att hindra smittspridningen. Det är oklart när vi kan resa tillbaka till Australien, men fram till dess får vi njuta av våra minnen från resan och skriva till våra vänner via messenger - men vi längtar alltid dit! ★

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i Vänskapsföreningen och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet.

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via www.australien-nyazeeland.se

